

Effectief digitaal toezicht cruciaal voor verantwoorde digitalisering

Digitalisering heeft grote impact op onze economie en samenleving. Steeds meer diensten worden digitaal aangeboden en de ontwikkelingen rond digitale technologieën gaan razendsnel. Dat vraagt om heldere kaders en effectief digitaal toezicht. In 2021 hebben de Autoriteit Consument & Markt (ACM), de Autoriteit Financiële Markten (AFM), het Commissariaat voor de Media (CvdM) en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) daarom de handen ineengeslagen in het **Samenwerkingsplatform Digitale Toezichthouders (SDT)**. Om samen met andere betrokken toezichthouders te werken aan verantwoorde en waardengedreven digitalisering voor burgers én ondernemers: zodat we de kansen van digitalisering en digitale technologieën benutten en tegelijkertijd burgers beschermen tegen de risico's hiervan.

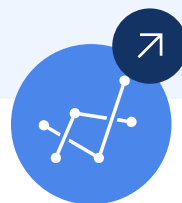
Toezicht op digitalisering en digitale technologieën is domeinoverstijgend. Dit maakt zowel nationale als Europese coördinatie en samenwerking cruciaal om de regulering van de techsector tot een succes te maken. Door als toezichthouders samen te werken zetten we stappen richting het versterken van het toezicht op digitale ontwikkelingen. **Maar dit vraagt ook politieke steun en actie voor het creëren van de juiste randvoorwaarden. Voldoende middelen, tijd, instrumenten en zeggenschap zijn namelijk essentieel om onze rol effectief te kunnen vervullen.**

Zo kunnen we als onafhankelijke toezichthouders bijdragen aan een sterke digitale economie waarin de rechten van burgers goed beschermd zijn. Nu, en in de toekomst.

Waarom effectief digitaal toezicht cruciaal is voor Nederland:

- 1 We beschermen de burger tegen de gevaren van digitalisering**
Naast bestaande generieke wetten die ook van toepassing zijn op de digitale sector, ligt er een pakket aan nieuwe EU-verordeningen die zich specifiek richten op het online domein. Nu is het zaak effectief toezicht in te richten om naleving van het totaalpakket te realiseren.
- 2 We creëren het fundament voor een goed ondernemers- en vestigingsklimaat**
Voor een aantrekkelijk ondernemers- en vestigingsklimaat zijn duidelijkheid, voorspelbaarheid en zekerheid over wet- en regelgeving essentieel. De digitale toezichthouders dragen hieraan bij via voorlichting, advisering en normuitleg.
- 3 We beschermen publieke belangen bij inzet van digitale technologieën**
Als digitale toezichthouders vervullen we hierin een unieke en onafhankelijke rol.

1 Burgers beschermen tegen gevaren van digitalisering

We willen de burger beschermen tegen de macht en slimme beïnvloeding van de techsector, terwijl we de goede dingen behouden. Dit doen we door de bescherming van de grondrechten van burgers, naast het stimuleren van een eerlijke digitale economie, centraal te stellen. De Europese wetgever heeft een uitgebreid pakket wetgeving opgesteld dat de digitale rechten van burgers versterkt en een concurrerende digitale Europese economie stimuleert, denk aan de: Digitale markten verordening (DMA), Digitale dienstenverordening (DSA), Datagovernance verordening (DGA), Data verordening (DA) en de aankomende AI-verordening.

De winst van deze wetten ligt in de naleving, en daarvoor is effectief toezicht nodig. Om tot een doeltreffende aanpak te komen is samenwerking tussen toezichthouders cruciaal. De nationale uitwerking vraagt daarnaast van ministeries en de politiek actie, zodat zij de juiste randvoorwaarden creëren voor het digitale toezicht. Denk aan structurele financiering van de (nieuwe) toezichtstaken én voorbereiding hierop, maar ook gezamenlijke afstemming over en tijdige vaststelling van de uitvoeringskaders en -wetten.

2 Fundament voor een goed ondernemers- en vestigingsklimaat

Nederland is een van de meest gedigitaliseerde landen van Europa. Dit draagt in belangrijke mate bij aan onze welvaart. Het maakt Nederland ook interessant voor buitenlandse ondernemers om zich hier te vestigen. Voor een aantrekkelijk ondernemers- en vestigingsklimaat zijn duidelijkheid, voorspelbaarheid en zekerheid over wet- en regelgeving – en de handhaving hiervan – essentieel. Dat geeft ondernemers het

vertrouwen om duurzaam te investeren. Door als digitale toezichthouders effectief samen te werken kunnen wij een belangrijke rol spelen in het creëren van een goed ondernemers- en vestigingsklimaat, via bijvoorbeeld voorlichting, advisering en normuitleg. Op deze manier kunnen toezichthouders het stapelen van regels helpen voorkomen.

3 Bescherming van publieke belangen

Een balans tussen macht en tegenmacht is essentieel voor de bescherming van publieke belangen bij de inzet van digitale technologieën. Als toezichthouders vervullen wij hierin een unieke, onafhankelijke en onpartijdige rol. Wij vangen signalen op uit de samenleving en adviseren hier scherp over. Als wij zien dat burgers of ondernemers in de knel komen, trekken wij aan de bel. We hebben de afgelopen periode kunnen zien wat de gevolgen zijn als signalen onvoldoende worden opgepakt: denk aan de onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens bij de Toeslagenaffaire en vragen over de betrouwbaarheid van informatie als gevolg van onder meer generatieve AI.

Als toezichthouders willen wij ons sterk maken voor de bescherming van burgers en ondernemers door (vroegtijdige) signalering en advisering. Vanuit onze controlerende rol kunnen wij als onafhankelijke experts gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen.

Jaarlijkse SDT-update in Kamer

Daarom stellen wij als SDT voor om jaarlijks met de leden van de Tweede Kamercommissie voor Digitale Zaken in gesprek te gaan over de stand van zaken van ons digitaal toezicht en de kansen en uitdagingen die wij en de Kamerleden daarbij zien.

Effectieve digitale transparantie en online veiligheid van kinderen

De eerste resultaten van het SDT zijn op 24 maart 2023 gepubliceerd. De SDT-toezichthouders houden binnen hun eigen sectoren toezicht op transparantieplichtingen. Deze zijn bedoeld om de positie van mensen ten opzichte van partijen die online bijvoorbeeld producten, diensten en media aanbieden te versterken, door hen toegang te geven tot dezelfde informatie. Maar transparantieplichtingen zijn niet zomaar effectief. Daarom hebben de toezichthouders [gezamenlijke uitgangspunten voor effectieve transparantie](#) geformuleerd.

Ook houden SDT-leden ieder toezicht op regels en normen voor reclame en marketing gericht op kinderen. Daarom zijn ook hier gezamenlijke [uitgangspunten voor marketing gericht op kinderen](#) geformuleerd. Het doel is om organisaties te helpen aan de verschillende normen in samenhang te voldoen.

Uitbreiding van het SDT

De komende periode gaat het SDT aan de slag met het vormgeven van Kamers die worden ingericht rond de handhaving van bepaalde samenhangende wetten of onderwerpen, zoals de DSA en Algoritmes & AI. Bij deze Kamers worden ook andere toezichthouders betrokken dan de leden van het SDT. Het einddoel is om gaten, overlap en tegenstrijdige beslissingen te voorkomen en kennis en ervaring op deze gebieden te bundelen.

